

Statutární město Jihlava jako provozovatel veřejného pohřebiště podle § 16 odst. 1 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů v platném znění, (dále jen zákon) vydává usnesením Rady města Jihlavy č. 1311/20-RM ze dne 3. prosince 2020 tento

ŘÁD VEŘEJNÝCH POHŘEBIŠŤ STATUTÁRNÍHO MĚSTA JIHLAVY (dále jen řád)

Článek 1 Úvodní ustanovení

1. Tento řád byl vydán v souladu s § 19 zákona po předchozím souhlasu Krajského úřadu Kraje Vysočina v Jihlavě ze dne 4.11.2020 vydaného pod č.j. KUJL 96045/2020, na základě § 18 odst. 3 zákona.
2. Definice pojmů použitých pro účely řádu:
 - a. **pohřebiště** – veřejné pohřebiště ve smyslu zákona a definované řádem. Vnější hranice pohřebišť jsou vymezeny oplocením;
 - b. **provozovatel pohřebiště (dále jen provozovatel)** – obec zajišťující provozování veřejného pohřebiště v rámci samostatné působnosti, jako službu ve veřejném zájmu. Provozovatelem pro účely tohoto řádu je statutární město Jihlava (Masarykovo náměstí 97/1, 586 01 Jihlava, IČ: 00 286 010), Za statutární město Jihlava jedná primátor nebo náměstek primátora;
 - c. **správce pohřebiště (dále jen správce)** – vykonává správu svěřeného pohřebiště a zajišťuje činnosti dle § 18 odst. 2 zákona v souladu s platnými smluvními vztahy s provozovatelem. **Správce pro účely tohoto řádu**
 - je pro pohřebiště **Ústřední hřbitov a Kalvárie** právnická osoba:
Správa městských lesů Jihlava, s.r.o. (Rantiřovská 4003/5, 586 01 Jihlava, IČO: 607 321 05). Za tuto osobu ve *věcech technických* jedná vedoucí střediska zeleně nebo vedoucí úseku hřbitovy; ve *věcech smluvních* statutární orgán – jednatel;
 - je pro pohřebiště **Urnový háj** právnická osoba:
SLUŽBY MĚSTA JIHLAVY s.r.o. (Havlíčkova 218/64, 586 01 Jihlava, IČO: 607 277 72). Za tuto osobu ve *věcech technických* jedná vedoucí Divize IV. - pohřební služba a krematorium; ve *věcech smluvních* statutární orgán – jednatel;
 - d. **nájemce hrobového místa (dále jen nájemce)** – fyzická nebo právnická osoba, která má s provozovatelem, popř. s provozovatelem zmocněnou osobou, uzavřenou smlouvu o nájmu hrobového místa (dále jen **smlouva**) na konkrétním pohřebišti;

- e. **hrobové místo** - plocha na pohřebišti vymezená jeho délkou a šířkou. Pro určení rozsahu užívání hrobového místa dle čl. 7 odst. 7 je rozhodující uzavřená nájemní smlouva. Výměra hrobového místa se zaokrouhuje na 0,01 m² (do 0,004 dolů, od 0,005 nahoru). Typy hrobových míst:
- **hrob** jako místo určené pro ukládání lidských pozůstatků s následným zásypem zeminou. Se souhlasem provozovatele je možné do hrobu uložit urnu se zpopelněnými lidskými ostatky popř. tyto uložit v úředních obalech na povrch hrobu;
 - **hrobka** jako místo určené pro ukládání lidských pozůstatků v konečné rakvi do obestavěného prostoru pod nebo nad zemí bez následného zásypu zeminou. Hrobka je věc nemovitá a má charakter dočasné stavby. Se souhlasem provozovatele je možné do hrobu uložit urnu se zpopelněnými lidskými ostatky popř. tyto uložit v úředních obalech na povrch hrobky;
 - **urnové místo, epitafní deska** jako vyhrazené místo pro ukládání jednotlivých urn se zpopelněnými lidskými ostatky v úředních obalech do vyhrazeného prostoru pod zemí. Se souhlasem provozovatele je možné uložit urnu se zpopelněnými lidskými ostatky v úředních obalech do vyhrazeného prostoru nad zemí;
 - **místo vsypu** – je hrobové místo, určené pouze pro uložení zpopelněných lidských ostatků do vyhrazeného prostoru v zemi pod odkrytý travní drn, bez jakéhokoliv obalu;
 - **rozptyl** – je hrobové místo určené pro anonymní rozptýlení zpopelněných lidských ostatků do společného hrobu – popelové komory, popř. vsypové loučky;
- f. **hrobové zařízení** - věc movitá, vymežující vizuálně plochu hrobového místa nad zemí. Nejčastěji se jedná náhrobek, obruby, pomník, epitafní desku, krytí a podobně, včetně nezbytných základů, kterou lze přenést z místa bez porušení její podstaty;
- g. **smlouva** - smlouva o nájmu hrobového místa uzavřená dle platných právních předpisů mezi provozovatelem popř. jím zmocněnou osobou a nájemcem, obsahové náležitosti smlouvy vč. výše nájemného schvaluje provozovatel na základě rozhodnutí Rady Města Jihlavy;
- h. **ceník** - platný Ceník pro veřejná pohřebišť statutárního města Jihlavy schválený Radou města Jihlavy;
- i. **pasport** - databázová i prostorová evidence (GIS) hrobových míst, hrobových zařízení; případně movitostí i nemovitostí nacházejících se na pohřebištech. Pasport je výhradně elektronický a veřejně přístupný na webové adrese <http://geoportal.jihlava.cz/portal/>.

Článek 2 Působnost řádu

1. Tento řád upravuje správu pohřebišť na území statutárního města Jihlavy nacházejících se v den schválení řádu na těchto pozemcích a adresách:
 - a. *pohřebiště Ústřední hřbitov* na adrese Žižkova 1866/95, 586 01 Jihlava nacházející se na pozemcích p.č. 3900/1, 3901/1, 3903, 3904, 3907/1, 3907/2, 3910 a 3911 k.ú. Jihlava, jehož součástí jsou hrobová místa:
 - *pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů;*
 - *pro ukládání lidských pozůstatků do hrobek;*
 - *pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách;*
 - b. *pohřebiště Kalvárie*, na adrese Helenínská 431/3, 586 01 Jihlava, nacházející se na pozemcích p.č. 944, 947/1 a 947/2 k.ú. Jihlava jehož součástí jsou hrobová místa:
 - *pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů;*
 - *pro ukládání lidských pozůstatků do hrobek;*
 - *pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách;*
 - c. *pohřebiště Urnový háj* na adrese Smrčenská 4029/80, 586 01 Jihlava, jako součást areálu Krematoria, nacházející se na pozemcích p.č. 332/12, 332/18, 332/19, 332/20, 332/21, 332/22, 332/23, 332/24, 332/25, 332/26, st. 797 k.ú. Bedřichov u Jihlavy, jehož součástí jsou hrobová místa:
 - *pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách;*
 - *vsypová a rozptylová louka.*
2. Řád je závazný pro provozovatele, správce, poskytovatele pohřebních služeb, ostatní poskytovatele služeb a úkonů nebo osob, které zde s prokazatelným souhlasem správce vykonávají činnost, nájemce hrobových a urnových míst, vypravitele pohřbu, návštěvníky pohřebišť a ostatní veřejnost.
3. Dále řád v souladu se zákonem upravuje povinnosti:
 - a. všech osob a návštěvníků nacházejících se na území pohřebiště;
 - b. nájemce hrobového místa;
 - c. nájemce hrobového místa při záměru zřídit hrobku;
 - d. provozovatele a dalších osob vykonávajících činnosti související se zajištěním řádného provozu veřejného pohřebiště.
4. **Uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků je vždy na pohřebišti možné pouze se souhlasem správce.**

Článek 3 **Doba zpřístupnění pohřebišť**

1. Pohřebiště **Ústřední hřbitov** (ul. Žižkova) a **Kalvárie** (ul. Helenínská) jsou denně v následujících částech kalendářního roku přístupny takto:

od 1. dubna do 30. září.....od 7,00 do 20,00 hod;

od 1. října do 2. listopadu od 7,00 do 19,00 hod;

od 3. listopadu do 31. března od 7,00 do 17,00 hod.

Pohřebiště **Urnový háj** (ul. Smrčenská) je denně v následující části kalendářního roku přístupno takto:

od 1. dubna do 30. prosince od 8,00 do 19,00 hod.

2. Osoby jsou povinné opustit pohřebiště bez upozornění správce před ukončením doby, po kterou jsou pohřebiště zpřístupněna.

3. Správce pohřebišť může v odůvodněných případech přístup na pohřebiště nebo jeho část časově omezit nebo zcela zakázat. Těmito důvody mohou být např. nepříznivé klimatické podmínky (sníh, led, silný vítr), provádění činností spojených s exhumací, terénními úpravami apod.

4. Na pohřebišti Urnový háj se v období od 1.1. do 31.3. neudrhuje přístupová cesta ke vsypové loučce a hrobovým místům.

Článek 4 **Rozsah služeb poskytovaných na pohřebištích**

1. Pohřebiště statutárního města Jihlavy jsou provozována na základě platných smluvních vztahů jednotlivými správci.

2. Správce pohřebišť poskytuje následující služby:

základní (nezbytné pro řádný chod pohřebišť), jsou kalkulovány v ceně nájmu:

- a) pronájem hrobových míst, uzavírání smluv pro uložení lidských pozůstatků a ostatků v urnách v souladu s § 25 odst. 1 zákona jménem provozovatele na základě plné moci, vybírání provozovatelem stanoveného nájemného z hrobových míst a částek za ostatní služby individuální tak, jak je definuje ceník;
- b) vedení zákonem předepsané evidence související s provozováním pohřebišť;
- c) aktualizace pasportu dle pokynů provozovatele;
- d) poskytování informací v záležitostech pronájmu hrobových míst a provozu pohřebišť na obvyklém místě;
- e) správu a údržbu pohřebišť dle platných smluvních vztahů;
- f) údržbu objektů uvedených v přílohách smluv mezi provozovatelem a správcem;
- g) vykonávání dozoru nad dodržováním řádu pohřebišť;
- h) zajišťování svozu a odvozu odpadů na vyhrazená stanoviště,
- i) údržbu a úpravu hrobových míst (nikoli hrobových zařízení), která nejsou aktuálně předmětem smluv a ve sjednaném rozsahu hrobů válečných, čestných a s cenným náhrobkem

- j) zpřístupnění a zamezení vstupu na pohřebiště v časech a případech stanovených tímto řádem;
- k) zajišťování obsluhy a provozu na veřejných WC.

individuální (pouze na požadavek nájemce hrobového místa, vlastníka hrobového zařízení nebo hrobky). Individuální služby nejsou kalkulovány v ceně nájmu:

- l) výkopové práce související s pohřbením a exhumací;
- m) pohřbívání do hrobů a hrodek;
- n) ukládání, rozptyl a vsyp zpopelněných lidských ostatků;
- o) provádění exhumací;
- p) údržba a úprava hrobových míst;
- q) poskytování obřadní síně v prostorách Krematoria k obřadům pro rozloučení se zemřelými;
- r) poskytování smuteční kaple na Ústředním hřbitově k obřadům pro rozloučení se zemřelými;
- s) půjčování nářadí;
- t) prodej hřbitovních doplňků, květin apod.;
- u) jiné služby písemně schválené provozovatelem.

Článek 5

Povinnosti návštěvníků a dalších osob na pohřebištích

1. Osoby nacházející se na pohřebišti jsou povinny zdržet se takového jednání, které by se dotýkalo důstojnosti zemřelých nebo mravního citění pozůstalých a veřejnosti, zejména chovat se hlučně, pouštět přenosné nosiče zvuku, požívat alkoholické nápoje, omamné a psychotropní látky, odhazovat odpadky mimo nádob k tomu určených a používat prostory pohřebišť a jeho vybavení k jiným účelům, než k jakým jsou určeny.
2. Vstup a pobyt na pohřebištích je umožněn pouze v čase a případech stanovených článkem 3 řádu.
3. Děti do 10 let mají na pohřebiště přístup pouze v doprovodu dospělé osoby.
4. Na pohřebiště je zakázán vstup osobám pod vlivem alkoholických nápojů nebo omamných či psychotropních látek. Též je zakázán vstup osobám se psy, kočkami a jinými zvířaty.
5. Na pohřebišti zakázáno jezdit nemotorovými vozidly, na skateboardech, in-line bruslích, jednokolkách a jim podobných zařízeních nebo prostředcích; stejně tak je zakázáno používat osobní přepravník, jak je tento definován zákonem č. 361/2000 Sb., o silničním provozu v platném znění.
6. Motorová vozidla mohou na pohřebiště vjíždět a zdržovat se jen s prokazatelným souhlasem správce a za podmínek stanovených provozovatelem. Jde zejména o dodržování vyhrazených jízdních tras, maximální povolené rychlosti apod.
7. Pojízdné a průchodné plochy na pohřebišti je povoleno používat k parkování dopravních prostředků jenom v provozní době pohřebiště, a to pouze se souhlasem správce pohřebiště a po dobu nezbytně nutnou. Není dovoleno parkovat dopravní prostředky u hrobových míst a provádět zde jejich opravy a údržbu.

8. Ukládání nádob, náradí a jiných movitých věcí na zelené pásy a místa kolem hrobových míst není dovoleno.
9. V případě, že správce nalezne na pohřebišti movitou věc, postupuje dle příslušných právních předpisů; zejména podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník v platném znění. Informaci o nálezů zveřejní v místě na daném pohřebišti obvyklém.
10. Na vsypové a rozptylové louce je dovoleno rozsvěcet svítilny a zapalovat svíčky jen na místech k tomu určených. Tato místa jsou zabezpečena proti vzniku požáru. Vstup na vsypovou a rozptylovou louku je pro veřejnost zakázán. Věnce a kytice lze umisťovat na plochy způsobem na místě určeném.
11. Rozsvěcet svítilny a zapalovat svíčky je možno na jednotlivých hrobových místech pouze tehdy, pokud jsou vhodným způsobem zabezpečeny proti vzniku požáru. V odůvodněných případech může správce pohřebiště používání otevřeného ohně (svíček aj.) omezit nebo zakázat (např. při dlouho trvajícím období sucha).
12. Z hygienických důvodů není dovoleno v areálu pohřebiště pít vodu z vodovodních výpustí a studní. Tato voda je určena k provozním účelům správce pohřebiště a na zalévání zeleně na pronajatých hrobových místech. Není dovoleno vynášet vodu v náhradních obalech z areálu pohřebiště.
13. Odpady vzniklé na pohřebišti se odkládají na stanovená místa, jiné odpady nelze na pohřebišti odkládat; pokud je na pohřebišti zavedeno třídění, je nutno tato opatření respektovat.
14. Poškození zeleně je zakázáno. Vysazovat květiny nebo dřeviny mimo hrobová místa není dovoleno. Výsadbu květin a dřevin na hrobová místa upravuje čl.8 bod 5. řádu.
15. Pořádání pietních nebo vzpomínkových akcí na pohřebišti je možné se souhlasem správce pohřebiště.
16. Na pohřebišti je povoleno provádět jakékoli práce pouze v takovém rozsahu a takovým způsobem, který stanoví tento řád.
17. Na pohřebišti je dovoleno umístění nabídky komerčních služeb pouze na správcem vyhrazená místa na pohřebištech obvyklá po jeho předchozím souhlasu nebo souhlasu provozovatele.

Článek 6

Povinnosti a činnost správce pohřebiště

1. Všechny osoby vykonávající činnosti související se zajištěním řádného provozu pohřebiště jsou povinny toto činit v souladu s platnými právními předpisy České republiky, pokud takovou činnost upravují. Dále jsou osoby povinny dodržovat řád, a to vždy s vědomím správce pohřebiště či s jeho předchozím souhlasem, pokud je dle řádu potřeba.
2. Správce pohřebiště je zejména povinen:
 - a. provozovat pohřebiště v souladu se zákonem, řádem a ostatními právními předpisy pokud s provozováním souvisí;
 - b. stanovit stejné podmínky pro sjednání nájmu hrobového místa dle typu pro každého nájemce;
 - c. umožnit nájemci zřízení hrobového zařízení hrobu nebo hrobky za podmínek stanovených v článku 9 řádu;

- d. umožnit nájemci užívání jeho hrobového místa a zařízení pohřebiště, zajistit přístup ke hrobovému místu a zdržet se jakýchkoli zásahů do hrobového místa nebo hrobového zařízení s výjimkou případů uvedených v článku 7 odst. 15 řádu nebo případů, kdy je nezbytné, např. v důsledku živelné pohromy, bezodkladně zajistit bezpečný a plynulý provoz pohřebiště. V těchto případech je omezení přístupu ke hrobovému místu možné pouze po nezbytně nutnou dobu;
- e. zdržet se ve styku s pozůstalými chování nešetrného k jejich citům a umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností a jiných osob v souladu s projevenou vůlí osob, které sjednaly pohřbení;
- f. vést evidenci související s provozováním pohřebiště v rozsahu stanoveném § 21 odst. 1 zákona, a to způsobem a formou určenou provozovatelem,
- g. udržovat aktuální pasport pohřebiště s vedením evidence volných hrobových míst;
- h. umožnit zájemcům o uzavření smlouvy bezplatně nahlédnout do pasportu pohřebiště a evidence volných hrobových míst;
- i. připravit k pronájmu nová hrobová místa, a to v částech k tomu určených a stavebně připravených a takovým způsobem, aby vznikly ucelené řady, oddíly, či skupiny hrobů a hrobek stejného charakteru a rozměrů;
- j. žadatelům přednostně přidělovat volná hrobová místa, která byla předmětem smluv v dané chvíli již neplatných;
- k. zabezpečovat činnosti, a to i prostřednictvím jiného subjektu, uvedené v článku 4 řádu;
- l. spolupracovat s provozovatelem při provádění evidence a vyřizování stížností včetně reklamací a dalších činnostech souvisejících s provozováním pohřebišť;
- m. písemně upozornit nájemce na skončení sjednané doby nájmu nejméně 90 dnů před skončením. Není-li mu trvalý pobyt nebo sídlo nájemce znám, uveřejní tuto informaci v místě na daném pohřebišti obvyklém, nejméně 60 dnů před skončením sjednané doby nájmu;
- n. vybírat jménem provozovatele nájemné hrobových míst a ostatní služby individuální tak, jak je definuje ceník;
- o. za kalendářní čtvrtletí zasílat příjmy uvedené v článku 6 odst. 2 písm. n. řádu odděleně na účet určeným provozovatelem, a to 4x ročně vždy do 15. dubna, 15. července, 15. října a 15. ledna; zároveň s tím předá správce provozovateli seznam všech smluv uzavřených v daném kalendářním čtvrtletí. Obdobným způsobem postupuje správce při výběru smluvních pokut;
- p. sloupcová forma seznamu uvedeného článkem 6 odst. 2. písm. o. řádu bude následující:
 - i. v případě části A. ceníku: č. smlouvy – jméno popř. název nájemce – typ hrobového místa – výše úhrady za nájem hrobového místa – výše úhrady za služby spojené s nájmem hrobového místa popř. za vsyp na vsypovou loučku – doba nájmu;
 - ii. V případě části B. ceníku: č. smlouvy – jméno popř. název nájemce – typ ostatní služby individuální – výše úhrady;
- q. umožnit v souladu s § 4a zákona oprávněným osobám manipulaci se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými ostatky v rámci pohřebiště nebo provedení exhumace za podmínek stanovených zákonem a tímto řádem;

- r. zajišťovat údržbu zeleně na pohřebištích, provádět úklid chodníků a cest, včetně údržby veřejných travnatých ploch, opuštěných hrobových míst, společných hrobů a vyhrazených ploch;
- s. zajišťovat sběr, třídění a odvoz odpadů z pohřebišť v souladu s platnými právními předpisy;
- t. zabezpečit pohřebiště před vstupem osob mimo časy zpřístupnění pohřebišť uvedených v čl. 3 řádu. Pokud toto nebude možné, oznámí tuto skutečnost správce písemnou formou (i elektronicky) neprodleně provozovateli.

Článek 7 **Nájem hrobového místa**

1. Nájem hrobového místa vzniká podpisem smlouvy. Tato smlouva musí být vždy písemná a musí obsahovat především určení druhu hrobového místa, jeho rozměry s přesností na dm² a výši nájemného včetně odkazu na platný schválený ceník. Vzorovou smlouvu o nájmu včetně výše nájmu a výše služeb s nájmem spojených schvaluje provozovatel na základě usnesení Rady města Jihlavy.
2. Nájem hrobového místa lze sjednat i na dobu předcházející pohřbení nebo uložení urny. Podnájem hrobového místa je zakázán.
3. Nová hrobová místa pro uložení rakve s lidskými pozůstatky (nad 10 let věku zemřelého) musí mít minimální vnější rozměr šíře 125 cm a délky 250 cm.
4. Rozměry hrobového místa – urnového místa pro uložení jedné nebo více uren se zpopelněnými lidskými ostatky nebo hrobové místo s epitafní deskou se tímto řádem stanovují na vnější rozměr šíře 100 cm a délky 90 cm.
5. Stávající hrobové místo s rozměry menšími než jsou rozměry minimální nelze po ukončení platné nájemní smlouvy dále využívat jako hrobové místo pro ukládání rakví.
6. Rozměry uvedené v článku 7 odst. 3. řádu budou dodrženy i v případě, že nájemce neumístí na hrobové místo hrobové zařízení. V takovém případě je nájemce povinen tvar hrobového místa vytýčit způsobem, jakým po předchozí dohodě určí správce.
7. Do plochy hrobového místa se započítává i prostor trvale zabraný stavbou pomníků, hrobky a jiných úprav provedených nájemcem (např. výsadba květin, zpevnění okolí hrobového místa dlažbou, štěrkem apod.). Do této plochy se nezapočítávají uličky mezi hroby.
8. Pronájmy uzavřené „na dobu trvání hřbitova“ jsou provozovatelem respektovány.
9. Nájemní právo k hrobovému místu nelze převést na třetí osobu jinak než dědickým řízením.
10. Je-li nájemcem fyzická osoba, přechází právo nájmu na dědice. Je-li nájemcem právnická osoba, přechází právo nájmu na jejího právního nástupce. Dědic i právní nástupce nájemce je povinen doložit správci titul k přechodu nájmu a sdělit údaje potřebné pro vedení evidence.

11. V případě uzavření smlouvy nové předloží dosavadní vlastník hrobového zařízení správci pohřebiště smlouvu o převodu uvedených věcí do vlastnictví nového nájemce, nezůstává-li i nadále v jeho vlastnictví.
12. Je-li nájemcem hrobového místa více spolunájemců, jsou povinni zmocnit jednoho z nich k jejich zastupování při komunikaci a jednání se správcem v minimálním rozsahu jako je zasílání upozornění na konec nájmu, návrh smlouvy apod. Toto zmocnění se nevztahuje k samotnému uzavírání smlouvy.
13. Pokud spolunájemci nepostupují podle článku 7 odst. 12 řádu, vybere správce osobu zastupující podle abecedního pořádku příjmení. Budou-li dvě nebo více shodná, pak dle jména. Pokud se budou shodovat i tato, vybere nejstaršího z nich.
14. Správce pohřebiště může odstoupit od smlouvy pouze u hrobového místa, kde již uplynula tleci doba a jestliže nájemce neuhradí dlužné nájemné do 3 měsíců ode dne, kdy ho k tomu správce písemně vyzval.
15. Uložení konstrukce pro ukládání výkopové zeminy při výkopu přilehlého hrobového místa nebo nutné práce na něm, které jsou spojené s instalací hrobového zařízení, to vše pouze v odůvodnitelných případech a na nezbytně nutnou dobu, není omezením práva nájemce ve smyslu § 25 zákona. Dojde-li k zásahu do hrobového místa nebo hrobového zařízení a vznikne-li tímto škoda, je ten, kdo škodu způsobil nebo práce objednal, povinen hrobové místo nebo hrobové zařízení uvést do původního stavu nebo tuto škodu finančně nahradit.
16. Je zakázáno odkládat díly hrobového zařízení na sousední hrobová místa, nebo je opírat o sousední hrobová zařízení bez souhlasu nájemce.
17. Jestliže nájemce podá před uplynutím sjednané doby nájmu návrh na prodloužení smlouvy, může správce jeho návrh odmítnout pouze v případě, že:
 - a) nájemce neplní povinnosti uvedené v článku 8 řádu;
 - b) má být pohřebiště zrušeno dle § 24 zákona.
18. Návrh na prodloužení smlouvy může nájemce podat nejdříve jeden rok před uplynutím sjednané doby.

Článek 8

Práva a povinnosti nájemce hrobového místa

1. K uzavření smlouvy o nájmu hrobového místa je zájemce o nájem povinen poskytnout pronajímateli pohřebiště zejména tyto údaje:
 - a. jméno a příjmení zemřelé osoby, jejíž lidské pozůstatky nebo ostatky jsou na pohřebišti uloženy, místo a datum jejího narození a úmrtí;
 - b. údaje o jiných lidských pozůstatcích v rozsahu identifikace jiných lidských pozůstatků, datum uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků na pohřebiště včetně jejich exhumace, určení hrobového místa, hloubky pohřbení, druhu rakve, vložky do rakve nebo transportního vaku. U lidských ostatků druh a číslo urny;
 - c. doklad o zpopelnění v případě ukládání zpopelněných lidských ostatků;
 - d. záznam o nebezpečné nemoci, pokud lidského pozůstatky, které byly uloženy do hrobu nebo hrobky, byly touto nemocí nakaženy;
 - e. jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a data narození nájemce hrobového místa, jde-li o fyzickou osobu nebo obchodní jméno, název nebo

- obchodní firmu, sídlo a identifikační číslo osoby nájemce hrobového místa, jde-li o právnickou osobu;
- f. datum uzavření nájemní smlouvy a dobu trvání závazku včetně údajů o změně smlouvy;
 - g. údaje o hrobce, náhrobku a hrobovém zařízení daného hrobového místa, včetně údajů o vlastníku, pokud je znám, není-li vlastníkem nájemce a to nejméně v rozsahu jméno, příjmení, trvalý pobyt, datum narození;
 - h. jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a další kontakty na osoby, které budou po smrti nájemce na základě určené posloupnosti pokračovat v nájmu.
2. Nájemce je povinen změny výše uvedených údajů a skutečností neprodleně oznámit provozovateli pohřebiště.
 3. Uzavřením smlouvy vzniká nájemci právo instalovat na hrobovém místě hrobové zařízení, v souladu se smlouvou, řádem a pokyny správce pohřebiště s následnou možností uložit v tomto místě lidské pozůstatky a ostatky.
 4. Nájemce má povinnost instalovat na hrobovém místě hrobové zařízení nejpozději do jednoho roku od účinnosti uzavřené nájemní smlouvy.
 5. Po uzavření nájemní smlouvy má nájemce právo vysazovat na hrobové místo květiny. Nájemce nemá právo vysazovat dřeviny na hrobová místa vyjma případů uvedených v nájemní smlouvě. Pokud tak nájemce nebo jiná osoba učiní, může být strom nebo keř odstraněn správcem bez nároků na náhradu.
 6. Nájemce hrobového místa nebo vlastník hrobového zařízení je povinen při užívání hrobového místa postupovat takto:
 - a. hrobové zařízení zřídit v souladu s ustanoveními článku 9 a platnými právními předpisy;
 - b. před zahájením zřízení hrobového zařízení si vyžádat písemný souhlas správce pohřebiště a řídit se při provádění prací jeho pokyny. Má-li být zřízena hrobka, předat správci pohřebiště k odsouhlasení dokumentaci obsahující technickou zprávu, půdorys, bokorys a řez hrobkou s uvedením jména a adresy realizátora záměru. Po dokončení hrobky požádat správce pohřebiště o její technické převzetí a řídit se pokyny vydanými správcem pohřebiště k trvalému užívání hrobky;
 - c. strpět evidenční označení hrobového místa, a to nalepením plastové tabulky o maximální výměře 20 cm² na hrobové zařízení. Toto označení nesmí přemísťovat, poškozovat a používat k jiným účelům;
 - d. provádět údržbu pronajatého hrobového místa a hrobového zařízení v následujícím rozsahu a následujícím způsobem:
 - i. nejpozději do 3 měsíců od pohřbení do hrobu zajistit úpravu pohřbívací plochy hrobového místa;
 - ii. zajistit, aby plocha hrobového místa nezarůstala dřevinami nebo jinou zelení narušující estetický vzhled pohřebiště a průběžně zajišťovat údržbu hrobového místa a hrobového zařízení na vlastní náklady tak, aby jejich stav nebránil užívání hrobových míst ostatních nájemců a dalších osob;

- iii. odstranit včas znehodnocenou zeleň a movité věci, které narušují estetický vzhled pohřebiště. Neodstraní-li tyto věci nájemce hrobového místa, je správce pohřebiště oprávněn tak učinit sám;
 - iv. neprodleně zajistit opravy hrobového zařízení, pokud je narušena jeho stabilita a ohrožuje tak zdraví, životy nebo majetek dalších osob; pokud tak nájemce neučiní, je správce pohřebiště oprávněn zajistit bezpečnost na náklady nájemce hrobového místa. Případné vymáhání těchto nákladů a jejich kompenzace správci přísluší provozovateli.
7. Při užívání hrobového místa je nájemci zakázáno manipulovat s lidskými ostatky. Se zpopelněnými lidskými ostatky může nájemce manipulovat a ukládat je na pohřebišti pouze s prokazatelným souhlasem provozovatele a jen způsobem, který je v souladu s článkem 10 řádu.
 8. Po zániku nájmu se lidské ostatky, o jejichž nové uložení se bývalý nájemce nepostaral, ponechají na dosavadním místě. V případě nájmu tohoto místa novým nájemcem budou tyto lidské ostatky uloženy pod úroveň dna hrobu. Není-li možné využít úroveň dna hrobu, uloží se lidské ostatky do společného hrobu téhož pohřebiště. Ponechané zpopelněné ostatky se vyjmou a uloží do společných hrobů bez úředních obalů.

Článek 9

Zřizování hrobového zařízení a podmínky provádění prací na pohřebišti

1. Ke zhotovení hrobky nebo hrobového zařízení nebo jejich úprav včetně jejich odstranění je oprávněn pouze jejich vlastník nebo jím zmocněná osoba po prokazatelném předchozím souhlasu správce za jím stanovených podmínek.
2. Při provádění prací dle článku 9 odst. 1 řádu je vždy třeba souhlasu nájemce hrobového místa, neprovádí-li tyto práce sám. Osoba, která tyto práce provádí, je povinna činit tak dle pokynů správce.
3. Správce při zřizování hrobky nebo hrobového zařízení hrobového místa stanoví podmínky. Ty se mohou týkat např. rozměru a tvaru hrobového zařízení popř. druhu použitého materiálu, odstupňování hrobového zařízení ve svahovitém terénu, šířky odstupů jednotlivých hrobových zařízení a způsobu uložení a likvidace zeminy, materiálů a odpadu při činnostech dle článku 9 odst. 1 řádu.
4. Podmínky pro zřízení hrobového zařízení hrobu stanoví správce v rozsahu:
 - a) základy musí odpovídat půdorysným rozměrům hrobového zařízení. Musí být provedeny do nezamrzající hloubky min. 80 cm a nesmí zasahovat do pohřbívací plochy. Základy musí být zhotoveny z dostatečně únosného materiálu odolného proti působení povětrnostních vlivů, např. z prostého betonu či železobetonu, kamenného, případně cihelného zdiva apod.;
 - b) přední a zadní rámy hrobu musí být v jedné přímce s rámy sousedních hrobů;
 - c) vlastní náhrobek a rámy musí být mezi sebou jednotlivě kotveny;
 - d) nápisy na náhrobcích nesmí být v rozporu s obecně závaznými právními předpisy České republiky.
5. Podmínky pro zřízení hrobového zařízení hrobky stanoví správce v rozsahu:

- a) hloubka výkopu musí odpovídat počtu uvažovaných uložených rakví, maximálně však 260 cm;
- b) stěny musí být vybudovány z porézních materiálů, např. z cihel, pokud bude použit litý beton, musí být vyvedena z hloubky difuzní zátka;
- c) stěny hrobky z porézních materiálů musí mít šíři nejméně 30 cm, v případě užití litého betonu nejméně 15 cm a musí být izolovány přízdívkou, včetně impregnačních nátěrů;
- d) dno hrobky může být bez betonového pokryvu, v případě, že bude dno vybetonováno, musí být zřízen trativod o rozměrech nejméně 40 x 40 cm a hloubky 50 cm, vyplněný drenáží;
- e) zdivo musí být umístěno na betonovém základě minimálně 50 cm vysokém v šíři podle předpokládané vyzdívky;
- f) do stěn hrobky musí být zabudovány vstupní otvory s madly;
- g) kovové prvky v hrobce (traverzy pro uložení rakví a stropní nosiče) musí být opatřeny antikorozními nátěry a jejich stav musí být kontrolován nejméně jednou za 10 let;
- h) zastropení hrobky je nutné provést tak, aby mohly být rakve lehce umístěny na jednotlivá stanoviště s tím, že vstupní otvor a vlastní světlost hrobky musí být nejméně 220 cm;
- i) na zastropení a uzavření hrobky musí být použity železobetonové překlady, jejich spáry zality betonem a povrch zaizolován;
- j) na zastropení je nutno použít 20 cm zeminy sloužící jako povrchová zátka nebo umístit krycí desku neprodyšně uzavírající hrobku spárami vytmelenými trvalými tmely;
- k) nosnost stropu musí být nejméně 150 kg na 1 m²;
- l) vlastní hrobové zařízení s výjimkou rámu musí být postaveno mimo hlavní konstrukci hrobky na samostatném základě.

6. Správce pohřebiště může ve svém souhlasu se zřízením hrobky stanovit:

- a. dobu výstavby hrobky;
- b. zabezpečení místa z hlediska pádu osob a bezpečnosti návštěvníků pohřebiště;
- c. požadavky na ochranu zeleně v okolí staveniště;
- d. podmínky používání komunikací pohřebiště;
- e. povinnosti dozoru při výstavbě;
- f. průběžné a závěrečné kontroly postupu prací.

7. Zřízenou hrobku přejímá po technické stránce správce pohřebiště, který může pro trvalé užívání stavby určit druh používaných rakví pro pohřbení v hrobce a způsob a cyklus revizí hrobky. Dokumentaci spojenou se zřízením hrobky je správce povinen archivovat.

8. Při provádění veškerých prací na pohřebišti je třeba dodržovat podmínky dohodnuté správcem pohřebiště. Zejména je nutné:

- respektovat důstojnost místa;
- omezit hlučnost prací;
- neomezovat průchodnost komunikací a přístupu k jednotlivým hrobovým místům;
- nad nutný rámec nenarušovat hrobová místa nebo jakkoli jinak omezovat práva jednotlivých nájemců hrobových míst;
- zajistit ochranu dřevin i ostatní zeleně.

9. Po skončení prací na pohřebišti je nutno uvést okolí místa, kde byly práce prováděny, do původního stavu.

Článek 10

Ukládání lidských pozůstatků a lidských ostatků a jejich exhumace

1. Lidské pozůstatky může do hrobů a hrodek ukládat pouze správce pohřebiště, jiná osoba jen s jeho souhlasem. Obdobně to platí i o provádění prací spojených se zajišťováním exhumací.
2. Lidské ostatky je možné uložit na pohřebišti vždy jen se souhlasem správce pohřebiště a způsobem, který stanoví.
3. Otevřít hrob, hrobku na pohřebišti a ukládat do nich lidské pozůstatky nebo provádět exhumaci není možné bez souhlasu správce pohřebiště.
4. Na pohřebišti Urnový háj je oprávněn provádět vsypy a rozptyly zpopelněných lidských ostatků na rozptylové loučce pouze správce pohřebiště.
5. Všechny rakve, včetně exhumáčnických, musí být označené štítkem obsahujícím minimálně jméno zemřelého, datum narození, datum úmrtí, den pohřbu a název provádějící pohřební služby.
6. Při pohřbívání do hrobů musí být použity takové rakve, které ve stanovené tlecí době zetlí spolu s lidskými ostatky, tzn., nesmí obsahovat díly z PVC a jiných nerozložitelných materiálů, kovové díly jen omezeně. Výplň rakví může být pouze z materiálů jako dřevěné piliny, papír apod. Rakve a jejich výplně nesmí obsahovat toxické látky. Milodary vložené do rakve mohou být také pouze ze snadno rozložitelných látek.
7. Před spuštěním do hrobu musí být víko rakve pevně a trvale spojeno šroubem se spodní částí rakve.
8. Pro pohřbívání do hrodek je nutno použít rakve s maximálními rozměry 2,15 x 0,85 m, a to:
 - vyrobené z dřevního materiálu s dlouhou trvanlivostí, do které bude umístěna nepropustná vložka (např. zinková), nebo
 - kovové, nebo
 - dle ČSN Rakve.
9. Přímou manipulaci s lidskými ostatky uloženými v hrobkách může správce pohřebiště provádět pouze se souhlasem Krajské hygienické stanice kraje Vysočina.
10. Po úmrtí nájemce, má-li být tento uložen do hrobu, jehož byl nájemcem, zajistí správce úhradu nájemného a služeb spojených s nájmem na dobu tlecí od osoby, která obstarává pohřbení zemřelého nájemce. Nepožádá-li žádná osoba o uzavření smlouvy k předmětnému hrobovému místu, zůstává toto hrobové místo po tlecí dobu bez nájemce s povinností správce o toto místo pečovat.

Článek 11

Podmínky pro otevření hrobu – hrobky provozovatelem pohřební služby

1. Otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti za účelem uložení lidských pozůstatků, nebo lidských ostatků, k provedení exhumace může pouze správce pohřebiště.
2. bez souhlasu Krajské hygienické stanice kraje Vysočina je zakázáno otevření hrobu, u něhož neuplynula tlecí doba od posledního pohřbení.

3. Správce pohřebiště může odmítnout otevření hrobu nebo hrobky, jsou-li k tomu závažné důvody, např. bezprostřední blízkost vzrostlého stromu, u něhož by musely být přerušeny hlavní kořeny (což by vedlo k narušení stability stromu), pokud je pohřebiště v nepříznivém stavu v důsledku vichřic, dešťových srážek, nebo pokrytí povrchu sněhem a ledem.
4. Rakev s lidskými pozůstatky musí být po uložení do hrobu zasypána zeminou ve výši minimálně 1,2m.
5. Správce pohřebiště zajistí při otevření hrobu a hrobky provoz na pohřebišti tak, aby nebyl narušen veřejný pořádek a aby byl vyloučen přenos možné nákazy.
6. Náklady vzniklé správci pohřebiště v souvislosti s otevření hrobu nebo hrobky hradí ten, kdo o otevření požádal. Správce pohřebiště má nárok na úhradu přiměřených nákladů za poskytnuté výše uvedené a další související služby.

Článek 12 **Tlečí doba**

1. Tlečí doby stanovené pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů na pohřebišti *Ústřední hřbitov* činí:
 - 10 let pro skupiny hrobů V, VII, VIII a XVI;
 - 12 let pro skupiny hrobů VI, XIII, XIV a XV;
 - 20 let pro skupiny hrobů I, II, III, IV, IX, X, XI a XII.
2. Tlečí doba stanovená pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů na pohřebišti *Kalvárie* činí 10 let.
3. Na pohřebišti Urnový háj nelze zde ukládat lidské pozůstatky hrobů, proto není pro toto pohřebiště stanovena tlečí doba.

Tlečí doby jsou pro pohřebiště Ústřední hřbitov stanoveny na základě stanoviska krajského hygienika Vysočiny pod č.j. KHSV/15257/2020/ZR/HOK/Pro, spisová značka S-KHSV/15227/2020 ze dne 30.7. 2020.

Článek 13 **Čestné hroby a cenné náhrobky**

1. Hrobové místo, ve kterém jsou uloženy ostatky osoby, jejíž činnost byla mimořádně společensky prospěšná a všeobecně uznávaná, je možné usnesením Rady města Jihlavy při dodržení Zásad pro udělování Cen města Jihlavy a s písemným souhlasem nájemce hrobového místa prohlásit za tzv. čestný hrob. Takovéto hrobové místo bude vhodně a vkusně na náklady provozovatele označeno nápisem „Čestný hrob“.
2. Nájemci čestných hrobů:
 - a. jsou povinni strpět na hrobovém místě označení uvedené v odst. 1 tohoto článku;
 - b. nesmí bez souhlasu Rady města Jihlavy odstranit hrobové zařízení čestného hrobu;

- c. jsou za čestný hrob od doby platnosti řádu a uzavření následující smlouvy osvobozeni od 50% výše nájmu.

3. V případech, kdy

- a. o další užívání čestného hrobu neprojeví jeho nájemci zájem
nebo
- b. vykazuje čestný hrob známky opuštěnosti

je provozovatel povinen učinit na své náklady veškerá opatření směřující k zachování pietnosti a důstojnosti tohoto čestného hrobu.

4. Pokud náhrobek vykazuje vysoké uměleckořemeslné zpracování, je možné ho usnesením Rady města Jihlavy a s písemným souhlasem vlastníka hrobového zařízení prohlásit za tzv. cenný náhrobek. Hrobové místo s cenným náhrobkem bude vhodně a vkusně na náklady provozovatele označeno nápisem „Hrob s cenným náhrobkem“.

5. Nájemci hrobů s cenným náhrobkem:

- a. jsou povinni strpět na hrobovém místě označení uvedené v odst. 4 tohoto článku;
- b. nesmí bez souhlasu Rady města Jihlavy odstranit hrobové zařízení hrobu s cenným náhrobkem;
- c. jsou za hrob s cenným náhrobkem od doby platnosti řádu a uzavření následující smlouvy osvobozeni od 25% výše nájmu.

6. V případech, kdy

- a. o další užívání hrobu s cenným náhrobkem neprojeví jeho nájemci zájem
nebo
- b. hrob vykazuje známky opuštěnosti

je provozovatel povinen učinit na své náklady veškerá opatření směřující k zachování pietnosti a důstojnosti tohoto hrobu s cenným náhrobkem.

Článek 14 **Porušení povinností**

1. Porušení tohoto Řádu může být postihováno jako přestupek proti veřejnému pořádku podle § 5 zákona č. 251/2016 Sb., o přestupcích, v platném znění, jako přestupek proti veřejnému pořádku.
2. Zákon o pohřebnictví stanoví další přestupky na úseku pohřebnictví.

Článek 15 **Ostatní ustanovení**

1. Právní vztahy vztahující se k provozování pohřebišť se řídí zákonem.
2. Pokud se písemný styk provádí doručenkou na adresu osob, platí fikce doručení uplynutím posledního dne úložní lhůty na poště.
3. Kontrolu dodržování tohoto řádu provádí a je jí pověřen:
 - a. správce;

- b. Městská policie Jihlava;
- c. odbor životního prostředí a odbor školství, kultury a tělovýchovy Magistrátu města Jihlavy.

- 4. Výjimku z řádu může na individuální žádost schválit Rada města Jihlavy svým usnesením.
- 5. Pokud pohřebiště nebo jeho část včetně hrobových zařízení jsou zapsány v seznamu kulturních památek nebo se nacházejí na území památkového zájmu nebo jsou v seznamu vojenských hrobů a pohřebišť, civilních válečných hrobů a pohřebišť, vztahují se na tyto zvláštní předpisy.

Článek 16 **Zrušující ustanovení**

Dnem nabytí účinnosti tohoto schváleného řádu se zrušuje v celém rozsahu dosavadní Řád veřejných pohřebišť statutárního města Jihlavy, který byl schválen Radou města Jihlavy usnesením č. 1443/13-RM dne 12. prosince 2013 a nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2014.

Článek 17 **Účinnost**

- 1. Tento řád byl schválen Radou města Jihlavy dne 3.12.2020 usnesením č. 1311/20-RM.
- 2. Řád nabývá účinnosti dne 1.1.2021.
- 3. Tento řád je zveřejněn na jednotlivých pohřebištích v místech obvyklých.

MgA. Karolína Koubová
primátorka
statutárního města Jihlavy

Ing. Vít Zeman
náměstek primátorky
statutárního města Jihlavy